

SAVA

zhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5'60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljal na uredništvo lista „Save“ v Kranju. Inserate, naročnino, reklamacije pa na upravništvo „Save“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovolijo frankirati. Brezimni dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — **Inserati:** štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin. za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inserati po dogovoru. Inserati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavi: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Ofenziva na južnem Tirolskem.

Boj na Doberdobski planoti.

Dunaj, 13. maja.

Na severnem poboju hriba Sv. Mihaela so naše čete zavrnila več napadov. Italijani so imeli težke izgube. Sicer nobenih posebnih dogodkov.

Dunaj, 14. maja.

Na Doberdobski visoki planoti smo po noči po trdovratnem boju zavrnila močan italijanski napad z ročnimi granatami zapadno od Sv. Martina. Sicer je bilo bojno delovanje majhno.

Boji na soški fronti.

Dunaj, 15. maja.

Včeraj popoldne so se razvili v več odsekih živahnejši artiljerijski boji, ki trajajo tudi danes.

Ponoči so obložili naši letalci ladjedelnico Adrija pri Trziču, kolodvor Červinjan in druge vojaške naprave izdatno z bombami. Vsa letala so se vrnila nepoškodovana.

Zapadno od Sv. Martina je vrgla naša artiljerija sovražnika iz njegovih sprednjih jarkov ter odbila več protinapadov. Italijanski sunki severno od hriba Sv. Mihaela so se ponesrečili.

Mesto Gorica je stalo zvečer pod ognjem.

Tudi severno od tolminskega mostiča so vdrle naše čete na več mestih v italijanske jarke.

Boji na celi italijanski fronti. — Na Tirolskem zmagujejo naše čete. — Okrog 3000 Italijanov vjetih, 14 strojnih pušk in 7 topov vplenjenih.

Dunaj, 16. maja.

Artiljerijski boji so se razširili včeraj na celo fronto ter se večkrat stopnjevali do velike sile.

V odseku Doberdobske visoke planote je vdril preizkušeni hebski črnovojniški polk v sovražne jarke vzhodno od Trziča, vjel 5 častnikov in 150 mož različnih italijanskih konjen. polkov ter vplnil eno strojno puško. Kljub vsem naporom sovražnika zopet zavzeti pozicijo zapadno od Sv. Martina, ki smo jo predvčerajšnjim zavzeli, smo jo obdržali in utrdili. Tu smo vjeli 3 častnike in 140 mož ter vplnili 1 strojno puško in mnogo drugega vojnega materiala.

Danes zjutraj so metali sovražni letalci na Kostanjevico in na več razločno označenih sanitetnih zavodov bombe, ne da bi bili napravili kaj škode.

V goriškem mostišču, pri Plaveh in v tolminskem odseku je naša artiljerija silno obstreljevala sovražnikova kritja. Razna podvzetja infanterije so donesla na tej fronti 1 častnika in 116 mož vjetih.

Ob koroški fronti so se razvili pri dobrem razglednem vremenu tudi živahni topovski boji in pri Pontebi tudi infanterijski boji naših čet z oddelki bersaglijerjev.

V Dolomitih smo zavrnila več italijanskih napadov v pokrajini Col di Lana in Tresassi.

Na južnem Tirolskem so zavzeli naše čete s pomočjo premočnega učinkovanja artiljerije prve sovražne pozicije na hrbtu Armenterra, južno od doline Sugana, na visoki planoti pri Vielgereutu severno od doline Terragnolo in južno od Rovereta. V teh bojih smo vjeli 65 častnikov, med njimi 1 polkovnika in nad 2500 mož ter vplnili 11 strojnih pušk in 7 topov. Eno sovražno letalo smo zbili.

Napredovahje na Tirolskem. — 6200 Italijanov vjetih, 17 strojnih pušk in 13 topov vplenjenih.

Dunaj, 17. maja.

Artiljerijski boji trajajo na celi fronti.

Na Doberdobski visoki planoti smo z razstrelitvijo min razširili novo pozicijo zapadno od Sv. Martina. Nato je sledil s sovražne strani bobnajoči ogenj in napad, ki ga je naš pehotni polk št. 43 v boju z ročnimi granatami odbil.

Ob goriškem mostišču, v pokrajini ob Krnu, pri Bovcu in v več odsekih koroške fronte je bil topovski ogenj včasih silno živahen.

V Dolomitih smo zavrnila sovražne nočne napade proti Sasso di Triga in prelazu severno od gore Sief.

Na južnem Tirolskem so se razširile naše čete na hrbtu Armenterra, so vzele na visoki planoti Folgaria sovražno pozicijo Soglio d'Aspio-Coston-Costa d'Arga-Maronia, vdrle v odseku Teragnola v Piazza in Valdugo, prepodile Italijane iz Moscherov ter ponoči v naskoku zavzele Zugna-Torto (južno od Rovereta). V tem boju se je zvišalo število vjetih na 6200 mož, plen pa na 17 strojnih pušk in 13 topov. V odseku jezera Loppio je sovražnik danes ponoči živahno streljal na svoje lastne črte.

Močni oddelki naših aeroplanov in hidroplanov so predvčerajšnjem ponoči in včeraj zjutraj izdatno obložili z bombami železniške in druge naprave v Benetkah, Mestri, Korminu, Cedadu, Vidmu, v Karnijo (Per la Carnia) in Treviso. Povsod, zlasti pa v Vidmu, kjer je kakih 30 sovražnih topov brezuspešno streljalo v obrambo, smo opazovali velik učinek.

Boji pri Trziču. — 900 vjetih, 18 topov in 18 strojnih pušk vplenjenih.

Dunaj, 18. maja.

Ob primorski in koroški fronti ovira talna megla izvečine artiljerijsko delovanje. Jugovzhodno od Trziča smo zavrnila italijanski poskus, da bi zopet zavzeli svoje nedavno izgubljene pozicije pri trziških kopelih (Bagni?).

V odseku Col di Lana so se opetovani sovražni napadi ponesrečili. Na južnem Tirolskem so naše čete v naskoku zavzele med Asticom in dolino Leno obmejni hrbet Maggija, prekoračile dolino Leno ter se polastile jugovzhodno od Piazze Coste belle in zavrnila južno od Moscherov na Zugni Torti več sovražnih protinapadov. Včerajšnji dan je prinesel nad 900 nadaljnjih vjetnikov, med njimi 12 častnikov, ter plen 18 topov in 18 strojnih pušk.

Poročila italijanskega generalnega štaba z dne 16. in 17. t. m. trde, da so bile naše izgube v teh bojih „strašne in velikanske“. Te navedbe, ki naj oslabe vtisk umikanja, so prosto izmišljene. Sovražne izgube je mogoče ceniti le onemu, ki se obdrži na bojišču. Italijani niso v tem položaju. Nasprotno pa lahko izjavimo mi, popolnoma upoštevajoč vrednost krvne žrtve vsakega posameznega, da so naše izgube vsled spretnosti naše infanterije, vsled mogočne zaščite naše artiljerije in vojne izvedenosti našega vodstva izredno majhne.

Nemška ofenziva na Francoskem.

Živahni boji ob angleški in francoski fronti.

Berolin, 13. maja.

Med Argoni in Maaso so se vršili na posameznih točkah živahni boji z ročnimi granatami. Prepričali smo sovražne poskuse pri Avocourtu in in Malincourtu tal. Sovražni nočni napad jugozapadno od Mort Homma smo udušili v svojem infanterijskem ognju. Na vzhodnem bregu Maase so imeli Francozi pri ponesrečenem napadu ob kamnolomu zapadno od Ablainskega gozda velike izgube. Neko nemško bojno letalo je zbrlo nad gozdom pri Bourgignonu, jugozapadno od Laona neki sovražni dvokrovnik. Jugovzhodno od Armentièresa smo 11. maja s svojim obrambnim ognjem strmoglavili neko angleško letalo in je uničili.

Berolin, 14. maja.

Neki izvidni oddelek je vdril v gozd pri Plogteju severno od Armentièresa v drugo sovražno črto, zažgal neki neki rov za mino ter se vrnil z 10 vjetimi Angleži. V okolici Oivenchy en Gohelle smo razstrelili mine v angleški poziciji ter so se vršili za nas uspešni boji v jarku in vdrtni. Na zapadnem bregu Maase smo zavrnila francoski napad z ročnimi granatami proti višini 304. Obojestransko artiljerijsko delovanje na obeh bregovih Maase je bilo živahno.

Boji na angleški in francoski fronti.

Berolin, 15. maja.

Na mnogih odsekih fronte je bilo obojestransko delovanje artiljerije in patrol živahno. Sovražne poskuse, zopet zavzeti naše na novo zasedene pozicije pri Hulluchu, smo, v kolikor se niso razbili že v našem artiljerijskem ognju, v bližinskem boju odbili.

Na bojišču ob Maasi smo brez težave zavrnila francoske napade na zapadnem poboju Mort Homma in pri gozdu Caillette.

Zavrtnjeni francoski napadi.

Berolin, 16. maja.

Manjša podvzetja na raznih točkah fronte so dovedla do tega, da smo vjeli nekaj Angležev in Francozov.

Na zapadnem bregu Maase smo z artiljerijskim in infanterijskim ognjem ter ognjem strojnih pušk krvavo zavrnila več slabotnejših francoskih napadov na naše pozicije na višini 304.

Enako usodo je imel napad, ki ga je izvršil sovražnik severno od Vauxa les Palameix, jugozapadno od Combresa, proti eksponiranemu delu naše pozicije.

Odbiti francoski napad ob višini 304.

Berolin, 17. maja.

Jugozapadno od Lensa so se vršili po razstrelitvah min živahni boji z ročnimi granatami.

Na obeh bregovih Maase se je od časa do časa stopnjevalo obojestransko streljanje do velike sile. Francoski napad na južno pobočje višine 304 se je zlomil v našem zapornem ognju.

Delovanje letalcev je bilo na obeh straneh živahno. Nadporočnik Immelmann je zbil zapadno od Douaija 15. sovražno letalo. Neko angleško letalo je podleglo v letalskem boju pri Fournesu. Letalca, dva angleška častnika, smo neranjena vjeli.

Pomorska bitka ob Flandrski obali.

Bruselj, 17. maja.

Včeraj popoldne so se prikazale angleške pomorske bojne sile pred flandrsko obalo. Nemške torpedovke in stražne ladje so nato odplule na morje ter je prišlo do kratkega artiljerijskega boja na veliko razdaljo. Med bojem je neko nemško letalo metalo na neki sovražni rušilec bombe ter zadelo zadnji poveljniški stolp sovražne ladje.

Ponesrečen francoski zrakoplov.

Toulon, 15. maja.

Neki francoski zrakoplov je ob obali Sardinije padel v morje. Posadka, obstoječa iz 6 mož je utonila.

Vesti o pomorski bitki.

Iz Kodanja poročajo: Prebivalci otoka Manol so slišali silno streljanje topov z južne strani. Domneva se, da je prišlo pri otoku Sylt do velike pomorske bitke, pri kateri so angleški podmorski čolni napadli nemške bojne ladje.

Iz nemške Vzhodne Afrike.

Havre, 15. maja.

Belgijski kolonijalni minister sporoča, da je neka belgijska brigada zasedla Kigali, glavni kraj provincije Ruande v nemški Vzhodni Afriki.

London, 13. maja.

Kakor poroča Reuter iz Mošev (Vzhodna Afrika) z dne 11. t. m. je sovražnik včeraj obnovil napad pri Kondoa-Irangiju, pri čemer se je posluževal nekega topa s križarke „Königsberg“. Vsled izbornega nastopa naših čet je bil odbit; 50 mrtvih, med njimi 2 Evropejca smo našli. Angleške izgube so majhne. Domneva se, da je bil nemški vrhovni poveljnik v. Lettow-Vorbeck pri napadu navzoč. Topovi generala Doventra so se izborno obnesli.

Anglija in nevtralnno plovstvo.

Iz Amsterdama poročajo: V angleških pristaniščih kamor prihajajo nevtralni parniki, se vsled višjega ukaza ne smejo več nadomeščati zaloge premoga. Na ta način hoče Anglija preprečiti, da bi te ladje nadaljevale potovanje. Smatrati je to kot pritisk Anglije na nevtralne države, da ugođe gotovim zahtevam angleške vlade.

Novi francoski topovi.

„Journal de Geneve“ poroča: Zadnje dni je bil topovski boj pri Altkirchu zelo silen. Novi francoski 40 centimetrski topovi, delajo že nekaj dni v Vogezih ter se bore proti nemškim težkim topovom.

Angleži in Italijani dolže Nemčijo kršenja njenih obljub.

Italijansko časopisje poroča iz Londona, da je Nemčija že prelomila svojo Ameriki dano obljubo. Angleški trgovski parnik „Dolcoath“ je bil baje brez predidčega svarila torpediran.

Marseille — angleško oporišče.

Iz Berna: Anglija si ustvarja v Marseillu novo vojaško oporišče za čete, ki prihajajo iz Egipta v Evropo.

Kralj Konstantin o važnosti bitke pri Verdunu.

Iz Aten poročajo: Kralj Konstantin je sprejel generalnega intendanta francoske orijentske armade, generala Bonnierja, ki mu je poročal o aprovizacijskih zadevah. Kralj si je dal referirati o položaju pri Verdunu ter je v razgovoru poudarjal, da so boji ob Maasi velikega pomena za razvoj cele svetovne vojne.

Novo francosko posojilo.

Bern, 15. maja. „N. Zür. Ztg.“ poroča, da je bilo podpisano novo francosko posojilo z ameriški bančnimi firmami J. K. Morgan & Co. Francoska dobi 100 milijonov dolarjev za 3 do 5 let proti 6 odstotnim obrestim všteti bančno provizijo prati zastavi nevtralnih borznih vrednosti.

Boji v Afriki.

Kapetown, 15. maja. Uradno se poroča iz Laurenzo-Marqueza: Nemci so napadli z dvema strojnima puškama in sto domačini 8. in 12. maja portugalsko postojanko ob reki Ravuma ter so bili zavrtnjeni. Portugalci so imeli enega mrtvega. Z ostalega odseka Riomgo poročajo o ognju pušk. Izgube so na obeh straneh majhne.

Angleška brambna dolžnost.

Iz Londona prihaja preko Berolina poročilo, da stopi angleški zakon o splošni brambni dolžnosti že prihodnji teden v veljavo.

Francoske kolonijalne čete.

Pariški listi poročajo, da so bile že 10. t. m. vse francoske kolonijalne čete zopet postavljene v francosko fronto.

Lloyd George o vojni.

Lloyd George se je baje nedavno izrazil o vojni tako-le: Jaz hočem končno zmago, ne morem pa zamolčati, da sovražim vojno. Želim, da bi bila to zadnja vojna. Če pa hočemo, da ne pride nikdar več do nobene vojne, moramo nadaljevati to vojno z največjo energijo. Ne dvomim o končnem izidu vojne, ker smo že ustvarili pogoje zmage.

Ruska ofenziva.

Berolin, 13. maja.

Severno od kolodvora Selburg smo s svojim artiljerijskim ognjem v kali udušili poskušen ruski napad proti nečjavno zavzetim jarkom. Več sto Rusov je bilo vjetih.

Na rusko-nemški fronti.

„Russkija Vjedomosti“ poročajo s fronte ob Naroškem in Višnjevskem jezeru, da tam Nemcev ni videti. Vse nemške pozicije so izborno maskirane. Zemlja, žice, kamen, les, jeklo, beton ovira prodiranje, ne bori se vojak, bori so strojna puška, bore se metala min, ognja in drugo orožje. Proti takim brezmejnim možnostim se ruska ofenziva na tej železni nemški fronti ne da izvesti.

Rusko-ameriška trgovinska pogodba.

„Frkftr. Ztg.“ poroča: Novi ameriški veleposlanik v Petrogradu ima baje načrt nove rusko-ameriške trgovinske pogodbe v žepu. Zadnjo pogodbo je, kakor znano, Amerika odpovedala zaradi postopanja proti Židom.

Russkij — Kuropatkinov naslednik.

V Petrogradu zatrjujejo, da je neposredno pričakovati imenovanje generala Russkega za naslednika Kuropatkina.

Na Balkanu.

Letalski boji.

Berolin, 14. maja.

Sovražne letalce, ki so metali bombe na Mirovac in Dojran, smo s svojim obrambnim ognjem preprodili.

Naši letalci nad Valono.

Dunaj, 15. maja.

Dne 13. t. m. popoldne je flotilja hidroplanov uspešno obložila vojaške naprave v Valoni in na otoku Saseno z bombami ter se je kljub silnemu obrambnemu ognju vrnila nepoškodovana.

Boji ob Vardarju.

Berolin, 17. maja.

Slaboten sovražni oddelek, ki je v pokrajini ob Vardarju prodiral proti naši poziciji, smo zavrtnili.

Romunija in centralne države.

Iz Bukarešte poročajo: Romunska vlada je dovolila, da se izvažajo dnevno 20 vagonov petroleja v Nemčijo. — Ker se angleški komité upira prevzeti del v Romuniji nakupljene pšenice (37 tisoč vagonov) bo romunska vlada to množino zasegla ter jo dala centralnim državam na razpolago.

Listi poročajo nadalje. Več letnikov vpoklicanih romunskih čet bo poslanih na dopust, da opravijo poljska dela. — Romunija je nakupila v japonskih tovarnah v Vladivostoku za več milijonov pletenin.

Dnevno povelje kraljeviča Aleksandra srbskim četam.

Sofijska „Kambana“ javlja: Srbski prestolonaslednik je izdal, predno je odšel s Krja v Solun, posebno dnevno povelje na srbske čete, v katerem pravi med drugim: Zavezniške vlade v Parizu in Londonu so srbskemu narodu, ki je že toliko žrtvoval obljubile, da mu bodo vrnile domovino. Hrabra srbska armada si bo s pomočjo svojih velikodušnih zaveznikov zobet priborila pot v domovino. V tem prizadevanju naj prodirajo srbski vojaki vedno prepričani, da gredo istočasno z njimi zavezniške armade, ki ne bodo mirovale, predno ne podajo Srbom roko na bolgarskem ozemlju.

Četverozvezne čete v Makedoniji so se pomaknile na mejo.

Lugano, 15. maja.

„Secolo“ poroča iz Soluna: Utrjevalna dela pri Solunu so končana. Čete so večinoma svoja taborišča zapustile ter so se pomaknile na mejo od Florine do Seresa, kjer so stopile v dotiko s sovražnikom. Neprestano se vršijo manjši spopadi.

Kriza na Grškem.

Nemški listi poročajo: Kriza na Grškem traja. V četrtek se je vršil kronski svet, katerega se je udeležil tudi šef generalnega štaba. Po posvetovanju je ministrski predsednik baje dve uri konferiral z romunskim poslanikom. Kakor javljajo grški listi, je angleški poslanik Elliot predrzno vprašal Skuludisa, v čem da je ententa kršila nevtralnost Grške. Dnevnik „Nea Imera“ našteva v odgovor angleškemu diplomatu 20 eklatantnih slučajev kršenja grške nevtralnosti.

Pasić v Petrogradu.

„Corriere della Sera“ poroča 10. t. m. iz Petrograda: Pasić zapusti danes Petrograd in gre v Odeso, ki je postala važno jugoslovansko središče. Med vojno močno narasla srbska in hrvatska kolonija je dobila te dni svoje glasilo, v ruskem srbskem in slovenskem jeziku izhajajoč list. O Pasićevem potovanju v Rim, v Pariz, v London in v Petrograd se čuje, da so pojasnjeni vsi ob začetku vojne med Italijo in Srbijo obstoječi dvomi in nesporazumljenja. Pasić je izrazil svoje popolno zadovoljstvo z uspehom svojega prebivanja v Rimu, z dostavkom, da so mu dali Pariz, London in Petrograd dokaze, da bodo zavezniške vlade z vsemi svojimi silami podpirale doseženje idealov Srbije tako glede ustanovitve Velike Srbije kakor tudi glede nje združitve z Makedonijo. Velik pomen se v petrogradskih političnih krogih pripisuje dejstvu, da je italijanski veleposlanik marchese Carlotti dal Pasiću na čast banket, na katerega so bili povabljeni tudi zastopniki zavezniških držav. — Na tem banketu je Pasić med drugim tudi napovedal maščevanje Bolgariji. Iz njegovih besed izvira, da Rusi morda res nekaj pripravljajo. Pasić

je dejal: Carjeva in ruskih državnikov beseda garantirajo, da bo moja srbska domovina prihodnje mesece osvobodjena. Makedonsko vprašanje ne eksistira več, odkar je Bolgarija nastopila proti Srbiji in Rusiji. Cela Makedonija bo postala srbska; tam se bodo v malo tednih sestale armade vseh zaveznikov s srbskimi četami.

Pred odločilnimi boji v Makedoniji.

„Vossische Ztg.“ poroča iz Aten: Istočasno, ko so Francozi zasedli Florino, je ena francoska divizija prekoračila reko Strumo. Atensko časopisje potrjuje, da se bodo Srbi borili na levem krilu makedonske fronte. V grških krogih se govori, da bodo makedonsko ofenzivo entente podpirali tudi Rusi, ki nameravajo pri Varni izkrcati večjo armado — baje 300.000 (?) mož.

Venizelos zopet v očitnem boju proti kralju.

Iz Ater poročajo: Venizelos objavlja v svojem listu članke, v katerih daje svojemu antinastičnemu mišljenju javnega izraza. Venizelos piše: Grška, ki ima tako sijajno zgodovinsko preteklost, ne sme pripustiti, da bi bila njena usoda odvisna od idej enega samega človeka, ki je tako srečen, da je bil rojen kot kralj, ki pa ima slabe svetovalce. Antivenizelistični listi konstatirajo, da so taki nazorji revolucionarni.

Trgovski dogovor med Romunijo in Avstrijo.

Kakor se poroča, je bila pred kratkim podpisana med Romunijo in Avstrijo podobna pogodba o izmenjavi blaga, kakor je svoj čas sklenjena nemško-romunska pogodba. Vrše se sedaj pogajanja o izvršitvi te pogodbe, ki bodo menda v kratkem končana.

Bolgarsko-romunska pogajanja.

Wolffov urad poroča iz Sofije: Bolgarski finančni minister je sporočil, da potekajo pogajanja z Romunijo radi transiitnega prometa več kot zadovoljivo in da so vse to zadevne difference vsled obojestranskih koncesij odpravljene, 18 vagonov je že dospelo v Oborište.

Četverozveza zahteva od Romunije pojasnil.

Sofija, 16. maja. Privatna poročila pravijo, da je četverozveza izročila romunski vladi noto, ki zahteva pojasnil o gospodarskem z Nemčijo in Avstrijo sklenjenem dogovoru. Poslaniki četverozveze so izvršili še posebno demarso. Ministrski predsednik Bratianu je odgovoril, da mora Romunija odgovor na ententino noto šele sestaviti ter je poudarjal, da smatra romunska vlada za nedopustno vsako intervencijo, katerekoli tretje države v svojih zadevah s centralnimi državami.

Nasilstva entente na Grškem.

„Frankfurter Ztg.“ poroča: Angleži so konfiscirali na grškem parniku „Helena Statathes“ 160 strojnih pušk, naročenih v Ameriki za grško armado. Grška vlada je protestirala. Francozi so vpeljali na Krju cenzuro za grške časopise. Grki se bojijo, da se bodo Srbi trajno polastili Soluna. Neki srbski polkovnik je baje na slavnostni pojedini ob priliki prihoda srbskih čet javno napil Solunu kot bodočemu glavnemu mestu Velike Srbije.

Pred vojno Zedinjenih držav in Mehiko?

Zatrjuje se, da se je 15. t. m. v Washingtonu sestal ameriški kabinet k važnemu posvetovanju o položaju v Mehiki. Zatrjuje se, da nameravajo Zedinjene države staviti mehikanski vladi ultimatum.

„Petit Parisien“ poroča, da so bile konference med mehikanskimi in ameriški generali zaradi odpoklica ameriških čet nenadno prekinjene. Konflikt med obema državama se je kritično zaobrnul.

„Daily Telegraph“ poroča, da je vojna med Zedinjenimi državami in Mehiko neizogibna, ker konference med generali niso imele nobenega uspeha.

Ameriške oblasti nastopajo proti vojakom Ville, ki so jih Amerikanci vjeli, z veliko strogostjo. Sedem Villovih pristašev je bilo kot roparji obsojenih na smrt. Ustreljeni so bili 9. maja.

„Matin“ poroča, da je Francoska naročila svojim konzulatom v Mehiki, da prevzamejo varstvo Amerikancev v Mehiki.

Ameriški ultimatum Mehiki?

Iz Ženeve poročajo 17. t. m.: „New York Tribune“ poroča: Kakor se zatrjuje bodo Zedinjene države še danes odposlale Mehiki ultimatum.

Anglija in Amerika.

„Times“ poročajo iz Washingtona, da baje ni računati z novim Wilsonovim protestom proti angleški blokadi. List pričakuje, da se bodo ameriško-angleška pogajanja popolnoma zavlekla. Poneje bo potem mešana komisija v zmislu pogodbe z leta 1914. uredila sporna vprašanja.

Razglas.

Vojna uprava rabi nujno več-
jo množino drv.

Ponudbe vložiti je takoj na
„k. u. k. Korpstrainintendanz Feld-
post 314.“

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju, dne
18. maja 1916.

DNEVNE VESTI.

Odlikovana nadvojvodi. Nadvojvodi Rainer in Leopold, sina generalnega artiljerijskega inspek-
torja nadvojvode Leopolda Salvatorja, se borita
kot praporščaka na jugozapadni fronti. Te dni sta
bila za svojo hrabrost odlikovana s srebrno hrab-
ročno svetinjo 2. razreda. To je prvi slučaj, da
so člani cesarske hiše odlikovani s kolajnami,
namenjenimi za priproste vojake. Obenem pa je do-
kaz visokega spoštovanja cesarske hiše do pri-
proste hrabrostne medalje, ki diči prsa toliko
junakov.

Grof Tisza v Srbiji. Ogrski ministrski pred-
sednik grof Tisza se je podal v nedeljo na kratko
inšpekcijsko potovanje v Srbijo. Včeraj je prispel
v Šabac, kjer ga je pozdravil generalni gubernator
grof Salis-Seewies. Nato je obiskal grof Tisza
Valjevo. Listi poročajo, da si ogleda ogrski mini-
strski predsednik vsa važnejša od naših čet zase-
dena mesta ter poseti na povratku tudi Sarajevo
in Zagreb.

**Termin za podpisovanje IV. vojnega poso-
jila podaljšan.** Dunaj 15. maja. Po včerajšnji pro-
vizorični ugotovitvi so dosegle dosedanje subskrip-
cije na IV. vojno posojilo približno isto vsoto, kakor
pri prvem štetju III. vojnega posojila. Mnoga po-
ročila pa še niso dospela. Ker prihajajo subskrip-
cijskim poslovalnicam še neprestano nove prijave
in ker mnoge subskripcije na temelju hipotekarnih
posojil radi s tem zvezanih formalitet še niso mogle
biti izvršene, in ker se konečno tudi subskripcije
društev ter druge skupne subskripcije še le vršijo,
so subskripcijske poslovalnice nujno zaprosile, da
se termin podaljša. Finančni minister je z ozirom
na omenjene okoliščnosti tej želji ustregel in je do-
volil, da se smejo subskripcije na IV. vojno poso-
jilo sprejemati le še do torka, dne 23. t. m.

Pri mestni hranilnici v Kranju je podpisalo
73 strank za skupno svoto 149. 900 K IV. avstr.
vojnega posojila. Ker je rok za subskripcijo po-
daljšan do dne 23. t. m., sprejema hranilnica še
nadalje — do vštete dne 23. t. m. — prijave
za vojno posojilo.

Generalna prebiranja. Po pozivnem razglasu
„O“ zaukazano ponovno prebiranje vseh v letih
1897. do vštete 1866. rojenih črnovojnih zavezancev
se vrši dne 22. in 23. maja v Jesenicah za sodni
okraj Kranjska gora; dne 24., 25., 26. in 27. maja
v Radovljici za sodni okraj Radovljica; dne 28.,

29., 30. in 31. maja v Kranju za sodna okraja
Kranj in Tržič; dne 1., 2. in 3. junija v Škofji
Loki za sodni okraj Škofja Loka; dne 5., 6., 7.,
8., 9. in 10. junija v Ljubljani za mesto Ljubljana
v sodnem okraju Ljubljana; dne 13., 14., 15., 16.
in 17. junija v Kamniku za sodna okraja Kamnik
in Brdo.

Gasilska kolajna na vojaški suknji. Z ozirom
na različna mnenja, ali se sme nositi gasilsko čast-
no za 25letno službovanje podeljeno kolajno tudi
na vojaški suknji, je sedaj vojno ministrstvo od-
ločilo, da je gasilska kolajna ravno tako cesarsko
odlikovanje, kakor druge kolajne, in da se sme
torej nositi tudi na vojaški uniformi.

Razglas glede klaje. C. kr. 5. armadno povelj-
stvo (nastanjevalni oddelek) zaseglo je na podlagi
zakona o vojnih dajatvah v svrhu preskrbe s kla-
jo, vse množine sena, otave, slame, ter trdih kr-
mil in stelje v kolikor ni za preskrbo Kranjske
neobhodno potrebna. To se daje tem potom na
vsesplošno znanje, da je prepovedan vsak izvoz
teh predmetov iz Kranjske brez posebnega dovo-
ljenja c. in kr. 5. armadnega poveljstva (nastanje-
valni oddelek) in sicer tako glede oddaje na vo-
jaška mesta kakor na civilne osebe. Prestopki te
odredbe se bodo kaznovali v smislu min. naredbe
z dne 30. 9. 1857 drž. zak. št. 198 z denarnimi

globami do 200 kron oz. z zaporom do 14 dni.
Pričujoči razglas stopi takoj z razglasitvijo v veljavo.

600letnica rojstva Karla IV. Češki listi se
spominjajo s posebnimi članki, da je poteklo 14.
maja 600 let odkar se je narodil poznejši slavni
češki kralj in nemški cesar Karol IV., kot sin kra-
lja Jana Luksemburškega in hčerke zadnjega češ-
kega Prémislida Valclava II. Doba Karla IV., ki je
bil kršen na ime Valclav, ki je je zamenjal pozne-
je na francoskem dvoru z imenom svojega botra,
je zapisana v zgodovini češkega naroda z zlatimi
črkami. Karl IV. je obnovitelj samostojnosti češke
države, nje množitelj (pridobil je češki kroni del
Šlezije, Lužico, Braniborsko) ter iniciator zlate do-
be češke kulture (praška univerza). Kralj Karol je tu-
di navzlic svojemu polufrancoskemu pokolenju eden
najbolj narodnih čeških vladarjev. V ustanovni listini,
ki jo je izdal l. 1356. na nemško državo (bulla au-
rea) nasvetuje celo nemškim volilnim knezom, da
naj se naučijo češko, sam se povsodi poslužuje
češčine in poskuša celo uvesti v cerkev slovansko
bogoslužje. Prekrasna Praga je po tolikih stoletjih
polna slavnih spominov na dobo največjega če-
škega kralja in češki narod je kralju Karolu IV.
hvaležno podelil ime „očeta domovine“, dobo nje-
govega vladanja pa so češki kronisti obisavali kot
„zlati vek.“

Štev. 1.141.

Razglas.

Mestna hranilnica v Kranju je vsled sklepa upranega od-
bora v seji dne 1. maja 1916 znižala obrestno mero za vse hranilne vlo-
ge — počenši z dnem 1. julija 1916 —, in sicer od $4\frac{1}{2}\%$ na

23

$4\frac{1}{4}\%$

Hranilne vloge se obrestujejo še nadalje polmesečno, obresti se pri-
pisujejo h kapitalu polletno, to je dne 30. junija in dne 31. decembra vsa-
kega leta; rentni davek plačuje hranilnica sama iz lastnega premoženja.

Ravnateljstvo mestne hranilnice v Kranju,
dne 10. maja 1916.

Opustitev podružnice!

OBVESTILO.

P. n. občinstvu najuljudneje naznanjam, da sem opustil
podružnico na glavnem trgu ter se preselil v trgovino
„Omersa“.

Zahvaljujoč se p. n. odjemalcem za dosedaj mi izkazano
naklonjenost, se priporočam še za nadalje.

Z odličnim spoštovanjem

**Franc Omersa naslednik
Franc Berjak, Kranj**

trgovina z železnino, barvami, steklenim in špecerijskim blagom.

Opustitev podružnice!

registrirana zadruga z neomejeno zavezo v LJUBLJANI

**Rezervni zaklad
nad K 800.000.**

**Rezervni zaklad
nad K 800.000.**

$$4^3 \mid 4^0 \mid 0$$

6 52—17

Zadnja predstava ob ugodnem vremenu na vrtu!

Príčetok predstav: Ob delavnikov: ob 4, $\frac{1}{2}$ 6, 7 in $\frac{1}{2}$ 9.
Ob ned. in praz.: ob $\frac{1}{2}$ 11 dop., 3, $\frac{1}{2}$ 5, 6, $\frac{1}{2}$ 8 in 9.

Da je „GORENJSKA KOSA“ najboljša, je dokaz, ker se zahteva po vseh avstro-ogrskih deželah ter je vsakemu na razpolago mnogo pohvalnih pisem.

1 26—8

**vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in vsak
tržni dan tudi od 2. do 4. ure popoldne.**